

Studielederens årlige kvalitetsrapport 2011-2012

Plan, By & Proces

Resume og overordnet status

Plan, By og Proces er et stadig voksende fag med et dynamisk studiemiljø og en engageret lærer- og studentergruppe. Gennem undervisningen og projektarbejdet fremmes forståelsen af praksisfeltet og der udvikles relationer til aftagere, fx helhedsplaner, områdefornyelser, boligselskaber, kommuner og konsulentfirmaer.

Med opslag af 3 adjunkturer forår/sommer 2012 tages der også hul på generationsskiftet og en konsolidering af en forskningsbaseret uddannelse. Der er implementeret en bedre evalueringspraksis og foretaget justeringer af flere kurser på baggrund heraf. Der er dog store problemer med de fysiske rammer og utilstrækkelige tekniske faciliteter som der skal findes en løsning for snarest muligt.

Evaluering, kursusudvikling og studiemiljø

I det forløbne år har PBP implementeret stafetevalueringsmodellen (se sidste års studielederrapport) ved afslutningen af de fleste kurser (undtagelsen er nogle af K2-kurserne, som udbydes i samarbejde geografi). De kursusansvarlige er ansvarlige for at sammenfatte hovedpointer og forbedringsforslag. *Hovedtemaet* for dette års studielederrapport er således kursusevaluering og kursusudvikling.

Fællestræk ved kursus/hold-evalueringerne er:

- Stor ros til 'committede' forelæsere, som "puster liv i studieengagementet".
- Godt med studenteroplæg samt dialog og indspil fra praktikere fra planlægningsfeltet.
- Godt med en gennemgående ekstra facilitator på de "tunge" kurser
- Øvelser og diskussioner sikrer sammenhæng mellem de enkelte kursusgange (jf. senere)
- Forskellige forslag og overvejelser om at styrke sammenhængen/synergien mellem forskellige kurser, fx *Plan & Lov* og *Planlægningssteori* på bachelormodulet samt *Facilitering & Procesdesign* og *Design & Visualisering* på kandidatdelen.
- De fysiske rammer for undervisningen og kvaliteten af det tekniske udstyr er utilfredsstillende. Lokalerne er for små til bachelorholdet og kvaliteten af de tekniske faciliteter (fremviser og computerudstyr i 10.1) lader en del tilbage at ønske. Studie- og arbejdsmiljøet i 10.1 var helt unik og siden de første studerende på PBP startede, blev der skabt en helt særlig PBP-ånd mellem forskere og studerende i huset. Ændringen af lokaleforholdene har forandret dette, hvilket både går ud over studie- og forskningsmiljøet. Endvidere er lokalerne for små til de mange studerende på bachelorårgangen.

I det følgende uddybes evalueringen og forbedringsforslagene for en række udvalgte kurser.

Plan og Lov (bachelormodul, obligatorisk)

Evalueringen viste generel tilfredshed med kursets grundide, dvs.:

- 1) indføringen i planlægningens historiske kontekst,
- 2) illustreret og anskueliggjort af præsentation og diskussion af konkrete fysiske planer, og
- 3) oplæg fra kommunale planlæggere efterfulgt af diskussioner i felten (2 feltture til Roskilde og Københavns Kommune).

I den forbindelse skal nævnes, at den gennemgående underviser og kursusansvarlige på *Plan & Lov*-kurset, lektor Peter Skriver, i 2012 fik prisen som årets underviser for sin didaktiske indsats på *Plan & Lov*.

Fremadrettet viste evalueringen, at der foreslås en dybere indføring i planlægningens økonomi og det konkrete lovstof samt konkretisering af kravene til essayafprøvningen (48-timers-prøve).

Konklusionen er, at kursets grundidé er robust og fungerer, men at kursets dybde og bredde vil vinde ved at blive opgraderet til 5 ECTS i forbindelse med uddannelsesreformen. Dette vil gøre det muligt at opprioritere forståelsen af økonomiske rammebetingelser for planlægningen og uddybe dele af lovstoffet.

Planlægnings teori og planlægningsparadigmer ('grundkurset', bachelormodul, obligatorisk)

Evalueringerne fra efteråret 2011 og tidligere har vist, at udfordringen på dette kursus er, at oparbejde en fælles teoretisk og analytisk referenceramme for studerende med forskellig baggrunde (primært hum.tek og sam.bas). Dette kan fremmes ved inddragelse af illustrerende empiriske nedslag samt lærerfacilerede øvelser og diskussioner efter forelæsningserne – herunder ikke mindst koblingen til problemstillinger i projektarbejdet - samt inddragelse af eksemplariske og illustrative planlægningscases og praktikeroplæg i gennemgangen af forskellige planlægningsparadigmer. For at understøtte dette blev der i foråret 2012 allokeret en gennemgående underviser, hvilket fik positive evalueringer.

Desuden er kursusstrukturen og litteraturudvalget blevet justeret med henblik på at gøre teoriindføringen mere overskuelig og sammenhængende. Det er besluttet, at bruge John Friedmanns klassiker *Planning in the Public Domain*, som strukturerende hovedlitteratur for efteråret 2012.

Desuden er der udviklet et ”teori mapping skema” (samfundsteoretisk grundfigur, planlægningens målsætninger og planlægningens rationaler), der bruges i eftermiddagsøvelserne til at strukturere de forskellige planlægningsparadigmer i forhold til hinanden

Et andet tema i evalueringen var en efterlysning af tydeligere sammenhæng eller brobygning mellem det empiriske orienterede *Plan & Lov*-kursus og det teoretisk orienterede grundkursus i *Planlægnings teori*. Dette har blandt andet ført til at der laves en fælles introduktionsgang til de 2 kurser.

Planlægningens vilkår og Strategisk Planlægning (Tema 1 og 2 på K1, obligatorisk)

Evalueringerne pegede også her på den positive betydning af en gennemgående underviser, der kan drage erfaringer videre fra de enkelte kursusgange. Der er ligeledes enighed om at der er inspirerende forelæsere, som puster liv i studieengagementet og som giver god indføring i forskellige begreber. De studerende sætter også pris på studenterfremlæggelser og vil gerne have mere af det, fordi det giver aktiv deltagelse i diskussioner.

Af ønsker, debatter, kritik og forslag kom diskussionen om bredden versus dybden – mere i dybden med teori og tekster – mere specialisering på banen. Dette er dog specifikt ikke et ønske fra de direkte optagne. Det er et dilemma, som minder om det vi har på bachelorniveauet i forhold til hum.tek. og sam.bas., hvor de forskellige baggrunde spiller en rolle for forståelse og indlæring. Et dilemma som det nok er svært at finde den perfekte løsning på, men som vi arbejder videre med. Der var problemer med for lavt fremmøde til sidst på kurset, fordi det kolliderede med projektarbejdet.

Fra næste semester vil det blive forsøgt at ændre semesterrytmen på baggrund af evalueringen således, at der er mere tid til koncentreret projektarbejde i slutningen af semesteret. Derudover vil vi forsøge os med flere læsegrupper for at imødekomme bredde/dybde-diskussionen.

Som en indikation på, hvilke kvaliteter vores studerende har, skal det dog nævnes at vi allerede på nuværende tidspunkt får mange henvendelser udefra i forhold til rekruttering af praktikanter fra Plan, By & Proces. De tilbagemeldinger vi modtager er meget positive både i forhold til vidensniveau og engagement.

Facilitering & Procesdesign og Design & Visualisering (metode kurser på K1)

På begge disse metodekurser har det empiriske tema været *Studiemiljø & udvikling af RUC-Campus*. I den forbindelse har der været et tæt samarbejde med Campusudviklerkonsulent Søren Houen Schmidt. Kurserne er blevet afsluttet med præsentationer (tilgængelige for folk ude fra) af forslag til studiemiljøtiltag og Campus-forbedringer. 2 PBP-studerende har ligeledes været i praktik på RUC-Campus-projektet og lavet praktikprojektrapporter i dette regi.

Hovedpunkterne fra evalueringen af *Design & visualiseringskurset* (v Jesper Pagh) var følgende:

- Fint engagement fra undervisere og godt med afveksling mellem forelæsninger, gruppearbejde og fællespræsentationer. Kurset lå for sent i forhold til semesterplan og projekt. Der ønskes tydeligere sammenhæng med planprocesser i kurset. Det kunne være en fordel at koble kurset tættere til kurset *Facilitering & Procesdesign*, således at *Design & Visualisering* kobles til planlægnings- og inddragelsesprocesser.

Det er efterfølgende besluttet, at det sidste forslag fra evalueringen om tæt koordinering og integration af de to kurser skal gennemføres i efteråret 2012.

Fremskudt byudviklings/planlægningslaboratorium i Nordvest

I forlængelse af evalueringerne af *Facilitering & Procesdesign* på K1 – og i forlængelse af de hidtidige erfaringer med lokaliserede felt- og faciliteringskurser i henholdsvis *Gellerupparken* (2 gennemførte kurser i 2010 og 2011) og kurset *Nye Horisonter på Amager* i 2011 i Amager Øst

(her var den fysiske base Prags Boulevard 43) – er det blevet forslået at afprøve et revideret ”urban lab on location” kursuskoncept i Nordvest, København i efteråret 2012.

Kursuskonceptet kan beskrives som en art ”fremskudt planlægningsfacilitator”, hvor universitet rykker ud i en periode og faciliterer planlægningsprocesser på forskellige stadier sammen med lokale institutioner og aktører. Kursuskonceptet tillægges stor strategisk betydning som en måde at indhøste erfaringer med ”hands on” planlægningsfacilitering og at brande Plan, By & Proces i det konkrete byplanlægningsfelt.

Vurdering af fagets aktuelle situation

God rekruttering og studieeffektivitet

Der er forsat en voksende tilgang af studerende (nyoptaget var på 30-35 både forår og efterår) og ”integrationen” mellem sam.bas og hum.tek studerende fungerer godt. Frafaldet på bachelormodulet er også lavt. I foråret 2012 kunne det generelle RUC fænomen med lavere gennemførelses hastighed på kandidatdelen dog også spores svagt på Plan, By & Proces. Der er flere forklaringer: udlandsophold, selvbetalt praktik og lidt for ambitiøse specialer. Det er besluttet at drøfte grundigere, hvad der kan gøres ved dette.

Internationalt outlook og potentialer

En del kandidat studerende har en international og komparativ orientering og tager ud i verden for at studere *urban planning* ved europæiske og amerikanske universiteter. En del af projektrapporterne på Plan, By & Proces har også et internationalt snit (fx byudvikling i den 3. verden og BRIK-landene) – herunder samarbejde med NGO’ere som *Arkitekter Uden Grænser*. Der er således et vist internationalt potentiale, som kunne understøttes og styrkes gevaldigt, hvis der kunne skaffes sponsorater og rejselegater.

Forskningsbaserings af uddannelsen

Kurset *Design & Visualisering* dækkes p.t. overvejende af Ph.d.-studerende. Praktisk planlægning og cases dækkes i et vist omfang af gæstelærere – herunder oplæg og dialoger i forbindelse med ekskursioner og feltarbejde. På sigt skal forskningsbaserings på de to områder styrkes.

Med oprykning af en lektor og opslag af 3 adjunkter til besættelse sommer/efterår 2012 – bl.a. muliggjort af rektoratets generationsskiftepuljer – er der udsigt til en vigtig stabilisering af uddannelsens forskningsbaserings (hvilket var det vigtigste ”bekymringspunkt” i sidste studielederrapport) i forhold til mobilitet, bæredygtige byer og aktionsforsknings- og procesdesignkompetencer. Det skal dog tilføjes, at flere VIP’ere er tæt på pensionsalderen og ophører eller reducerer deres undervisning på PBP fra efteråret 2012. Derfor er der forsat behov for styrkelse af generationsskiftet og forskningsbaserings af uddannelsen

Studieadministration

M.h.t. studieadministrationen har driftssikkerheden ikke været helt optimal, men er blevet markant forbedret i løbet af foråret 2012. Situationen kan forhåbentlig stabiliseres og forbedres i forbindelse med omlægning af hele sekretariatsfunktionen på ENSPAC fra sommeren/efterår 2012. Overgang til et samlet allokering- og timeregistreringssystem (SAPS) på ENSPAC i lighed med andre institutter på RUC, vil i den forbindelse være et forbedret planlægningsredskab, der kan fremme bedre styring og gennemsigtighed omkring ressourceanvendelsen.

Studiemiljø

M.h.t. studiemiljø er der stadig et godt drive blandt de studerende. Dette understøttes blandt andet af ekskursioner, feltarbejde og aktiv dialog med planlæggere fra praksisfeltet (hvilket både sker på de fleste kurser og i introugen, der har fokus på dialog med aftagere og praktikere). En anden vigtig ting i forhold til studiemiljøet er vores heldagskoncept: at ”grundenheden” i studielivet næsten altid varer hele dagen – fx i form af forelæsning om formiddagen og workshop eller læsegrupper om eftermiddagen. Et heldagsophold på RUC er ganske enkelt rigtigt godt for studiemiljøet.

På minussiden skal dog nævnes, at det kan frygtes at placeringen af fællessekretariatet i 10.1 og spredningen af PBP VIP’ere fremover vil forringe det sammenhængende studiemiljø. På minussiden tæller også at *Designlaboratoriet*, som rektoratet har bevilliget penge til, er blevet forsinket pga. de uafklarede lokaleforhold m.v.

Samarbejde med andre fag

M.h.t. samarbejde med andre fag er der udviklet og gennemført flere K2-kurser i samarbejde med Geografi (geografi er det største kombinationsfag på 30-40% af nytilgangen) fx om multikulturelle, globale og bæredygtige byer. Pga. af det større studentervolumen har det muliggjort et bredt kursusudbud og fornuftige holdstørrelser samt ressourceudnyttelse.

Der har dog ikke været kræfter til at arbejde videre med at udvikle en samlet, robust og gennemskuelig ”Kombipakke” for Geografi og Plan, By og Proces (jf. sidste studielederrapport). Det samme gælder overvejelser om en ”Kombipakke” med TEK.SAM og Sundhedsfremme.

Tilbagemeldinger udefra

Der har været et indledende møde i Instituttets aftagerpanel, hvor der blev præsenteret eksempler på de første specialer fra Plan, By og Proces. Nogle af aftagerne (bl.a. KAB) udtrykte klar interesse for at bidrage til kursusudvikling med fokus på lovgivning samt styring af indsatser i den almene boligsektor. Forslaget om at udvikle et temakursus på kandidatdelen om planlægning i forhold til den almene boligsektor har tidligere også været drøftet med Boligkontoret Danmark og i PBP’s eget aftagerpanel. Der er besluttet at arbejde for et kursus med fokus på den almene sektor i 2013.

Studienævnets beretning fra studieåret 2011/2012

(identisk med den fra Geografi, da studienævnet dækker begge fag)

Der har i det akademiske år 11/12 været afholdt 10 ordinære møder.

Studienævnet bestod ved årets begyndelse af følgende medlemmer:

- På **lærersiden**: Henrik Toft Jensen (studieleder Geografi samt studienævnsformand), John Andersen (studieleder PBP), Niels H. Jensen, John Pløger samt Thomas Theis Nielsen.
- På **studentsiden** : Casper Laing Ebbensgaard (næstformand), Emmy Laura Pérez Fjalland, Urd Stendahl Granhoff, Anders Voss og Morten Graversgaard.

Studienævnets arbejde har i løbet af året især været præget af arbejdet med de nye studieordninger for bachelorfagmodulerne, som skal træde i kraft fra efteråret 2013.

I efteråret 2011 var der endvidere stor fokus på udbydelse af ”fælleskurser” for uddannelserne PBP og Geografi, og der blev lagt et stort arbejde i at finde en såvel administrativ som fagligt indholdsmæssig hensigtsmæssig form for disse kurser.

I såvel efterårssemesteret som forårssemesteret fokuserede studienævnets arbejde sig blandt andet på evalueringen af undervisningen samt en procedure for evaluering. Generelt gav evalueringen af undervisningen et positivt indtryk, og der synes nu at være fundet et format til hvorledes evalueringerne offentliggøres på hjemmesiden.

Samarbejdet i Studienævnet har været godt og konstruktivt, om end der ikke altid har været fuld enighed på lærersiden i fagpolitiske spørgsmål. Der er blevet lagt stor vægt på at de to fag under studienævnet også skal fremstå som komplimenterende snarere end konkurrerende fag.

Endvidere har Studienævnet gjort en ekstra indsats for studiemiljøet ved at udarbejde og gøre en ekstra indsats i introuge-forløbet.

Kursusudbud

På bachelor:

Grundkursus: Planlægningsteori & planlægningsparadigmer, Feltkursus samt Plan & lov

På K1:

Temakurser: Strategisk planlægning og Planlægningens vilkår

Metodekurser: Design & visualisering, Facilitating & procesdesign

På K2: (alle kurser åbnet for Geografi-studerende)

Exploring Cities, Kosmopolitisk urbanisme, Globale byer, Nye horisonter på Amager, Feltkursus i Gjellerup Parken (sidstnævnte også åben fra studerende fra Sundhedsfremme)

Handlingsplan

1. På bachelormodulet skal der fra starten arbejdes med at tydeliggøre komplementariteten mellem kurset *Plan & Lov* og grundkurset *Planlægningsteori & planlægningsparadigmer* for de studerende. Kursustovholderne for de to kurser skal blandt sikre en fælles faglig introduktion til de to kurser. I lyset af evalueringerne skal kurserne justeres og udvikles i forhold til 5 ECTS strukturen i den nye uddannelsesstruktur på RUC).
2. På grundkurset og de to K1 temakurser (Strategisk planlægning og Planlægningens vilkår) skal det forsat prioriteres at have en gennemgående underviser (fx en Ph.d.-studerende med kompetence indenfor planlægningsfeltet) for løbende at tydeliggøre den ”røde tråd” i kursusstoffet samt at facilitere eftermiddagsøvelserne og fremme et aktivt diskussionsmiljø – herunder at understøtte sammenhængen mellem projektarbejdet og tilegnelsen af det planteoretiske stof.
3. Kurserne *Facilitering & Procesdesign* og *Design & Visualisering* koordineres og sammentænkes så de understøtter hinanden. Kursustovholderne (Jesper Pagh, Jan Lilliendahl og Jonas Egsmose) er ansvarlige for dette til efteråret 2012. Det skal overvejes om kurserne kan gennemføres med en bestemt lokalitet f.eks. Nordvest (København), som kan være tematisk og delvis fysisk base (jf. næste punkt).
4. Der udvikles og gennemføres et nyt K2 kursus *Nye horisonter i NV* i efteråret 2012. Opgaven består i at undersøge en specifik problematik i Nordvest (København) i samarbejde med en eller flere lokale partnere (f.eks. Lokaludvalget, en helhedsplan eller områdefornyelse). Kurset lokaliseres på det nystartede Bydelslaboratorium i Medborgercenteret på Rentemestervej, som har ønsket et samarbejde med Plan, By og Proces, og som vi finder er en relevant og spændende samarbejdspartner.

Kurset skal ses som en forlængelse af kurset *Facilitering og procesdesign* på K1 og bygger videre på de hidtidige erfaringer med lokaliserede felt- og faciliteringskurser i henholdsvis Gellerupparken (2 gennemførte kurser i 2010 og 2011) og kurset *Nye Horisonter* på Amager i 2011 i Amager Øst (her var den fysiske base Prags Boulevard 43). Kursuskonceptet kan beskrives som en art ”*fremskudt byudviklings/planlægningslaboratorium*”, hvor universitet rykker ud i en periode og faciliterer planlægningsprocesser på forskellige stadier.
5. Det skal sikres at studiemiljøet ikke forringes i forbindelse med etableringen af fællessekretariatet og spredningen af PBP-VIP, hvilket der pt. ikke er udsigt til. Endvidere skal kvaliteten af fremviserudstyr m.v. forbedres og Designlaboratoriets opstart og lokalisering snarest hurtigst muligt afklares med instituttet. Jesper Pagh og studielederen er tovholdere.
6. Drøftelserne med TEK, SAM og Geografi (og evt. Sundhedsfremme og kombinationsfag som Socialvidenskab, Forvaltning, Kommunikation og IU) om profilerede kombipakker skal prioriteres og genoptages i forbindelse med revision af kandidatuddannelsen.

7. Der udvikles i 2013 et temakursus på kandidatdelen om planlægning i forhold til den almene boligsektor i forlængelse af tidligere drøftelser med Boligkontoret Danmark og aftagerpanelet.
8. Der skal arbejdes på at finde en langsigtet *robust organisering* af uddannelsen, der sikrer generationsskifte, faglig og organisatorisk kontinuitet. Vigtige opmærksomhedspunkter er i denne forbindelse, at
- a) De nye adjunkter skal gerne sikres en fast PBP allokering med 200 timer i deres ansættelse for at understøtte generationsskiftet.
 - b) Adjunktvejledningen skal aktivt understøtte den fortsatte udvikling af PBP, herunder arbejdet med uddannelsesreformen.
 - c) Der skal flere PBP VIP'ere i studienævnet for Geografi og Plan, By og Proces. Siden uddannelsens start har der kun været én PBP repræsentant. Denne model er ikke langtidsholdbar.

Studielederen indkalder til heldags VIP seminar om disse problemstillinger inden udgangen af 2012.

9. Der skal forsat arbejdes på udvikling og forbedring af den studieadministrative facilitering (faste rutiner og procedurer, et årshjul m.v.) i forbindelse med opbygningen af et nyt studieadministrativt sekretariat på instituttet. Vigtige prioriteringer er implementering af et SAPS system i fht. ressourcestyring (allokering og faktisk timeforbrug m.v.) samt semesterlogistik, vedligeholdelse af hjemmeside mv.
10. Fremadrettet er det oplagt at iværksætte en undersøgelse over, hvor vores kandidater får beskæftigelse, og hvor hurtigt efter endt kandidatgrad de får beskæftigelse.